

Természetvédelmi kezelési terv

A) Általános rész

1. Természetvédelmi célkit zések

1.1. A földtani alapszelvények (a továbbiakban: alapszelvény) és a földtani képz dmények megóvása, valamint környezetük természeti állapotának fenntartása, javítása.

1.2. Az alapszelvények, földtani képz dmények és környezetük helyszíni tudományos kutatási lehet ségének biztosítása.

1.3. Az alapszelvények, földtani képz dmények és környezetük természetvédelmi célú bemutatási lehet ségének biztosítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. Az alapszelvények és földtani képz dmények fennmaradását, környezetük megóvását és az egyéb természetvédelmi célkit zések elérését el segít tevékenységek támogatása.

2.2. Az alapszelvények, földtani képz dmények és környezetük károsítását, megsemmisítését eredményez tevékenységek tiltása.

2.3. A területhasználat szabályozása az alapszelvények és földtani képz dmények károsodásának megakadályozása érdekében.

2.4. A területen folytatott gazdálkodási és egyéb emberi tevékenységek összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkit zésekkel, a terület rendeltetésével.

2.5. Az alapszelvények és földtani képz dmények kutatásának, látogatásának, bemutatásának szabályozása, valamint az ezek területén végezhet tevékenységek összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkit zésekkel.

3. Részletes természetvédelmi kezelési el írások

3.1. M velési ághoz nem köthet természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Földtani, felszínalaktani természeti értékek védelme

3.1.1.1. A területen a felszín átalakítása, vagy az azzal járó bármilyen tevékenység kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkit zések elérése érdekében, a természetvédelmi kezelésért felel s, a m ködési területével érintett nemzeti park igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) felügyelete mellett végezhet .

3.1.1.2. Az alapszelvények, földtani képz dmények méretét, formáját megváltoztatni kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkit zések elérése érdekében lehetséges.

3.1.1.3. Az alapszelvényeken, földtani képz dményeken jelöléseket, tárgyakat, eszközöket, m szereket ideiglenesen vagy véglegesen elhelyezni csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkit zésekkel összhangban, az igazgatósággal történt egyeztetést követ en lehet. Az igazgatóság az egyeztetés nélkül vagy nem az egyeztetés eredményének megfelelő en elhelyezett jelöléseket, tárgyakat, eszközöket, m szereket eltávolíthatja, ennek költségeit a kihelyez vel, mint kárelhárítás költségét megtéríttetheti.

3.1.1.4. A védett alapszelvényekre, földtani képz dményekre ható káros folyamatokat az igazgatóságnak figyelemmel kell kísérnie. Amennyiben e folyamatok az 1.1. és az 1.3. pontban meghatározott természetvédelmi célkit zések megvalósulását veszélyeztetik, gondoskodni kell elhárításukról. Egyéb esetben a területen érvényesül természetes folyamatokat csak életveszély megszüntetése érdekében szükséges befolyásolni.

3.1.1.5. Az alapszelvényeken, földtani képződményeken, és a közvetlen környezetükben megtelepül, azok megközelíthetőségét, tanulmányozhatóságát, állapotát veszélyeztet növényzetet az igazgatóság szükség szerint, az 1.1. és az 1.3. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések érdekében az arra legmegfelelőbb vegetációs, vagy azon kívüli időszakban eltávolítja. Az állagmegóvás érdekében sürgősen elvégzendő munkálatok esetében a növényzet eltávolítása bármely időszakban elvégezhető.

3.1.1.6. A földtani képződményeken, alapszelvényeken felhalmozódó talajt és növényi maradványokat a láthatóság, bemutathatóság és az állagmegóvás érdekében szükség szerint el kell távolítani.

3.1.2. Látogatás, oktatás és bemutatás

A terület szabadidős és oktatási, bemutatási célú hasznosítása, megismerése, megfigyelése, ennek dokumentálása és publikálása a természetvédelmi jogszabályok előírásainak és a megközelítés lehetőségeinek figyelembe vétele mellett lehetséges.

3.1.3. Kutatás, vizsgálatok

3.1.3.1. A területen folytatható kutatás célja a földtani információk feltárása, a feltárt adatok által hordozott földtani információk megszerzése, az alapszelvényeket és földtani képződményeket magukba foglaló felszínformák megismerése, valamint a természetvédelmi kezelést elősegítő ismeretek bővítése lehet.

3.1.3.2. A kutatás során kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes az 1.1. és az 1.3. pontban meghatározott természetvédelmi célokkal és a terület rendeltetésével; a kutatás és annak módszere nem veszélyezteti, nem károsítja helyrehozhatatlanul a táji és természeti értékeket.

3.1.3.3. A területen lévő földtani képződményeken és alapszelvényekben történő mindennemű, a 3.1.3.1. és 3.1.3.2. pontnak megfelelő kutatást csak szakmai közintézmények végezhetnek. Földtani alapszelvények esetében a kutatási tevékenységgel a földtani alapszelvények kijelölését végző szakmai testületet is tájékoztatni kell.

3.1.3.4. A kutatáshoz a tulajdonos, vagy kezelő, jogszert használó hozzájárulását is meg kell szerezni, kivéve, ha arra a Tvt. 41. § (2) bekezdése szerint kerül sor.

3.1.3.5. Nem szükséges a természetvédelmi hatóság kutatásra vonatkozó engedélyének beszerzése, amennyiben a területen az 1. § 9. pontjában meghatározott szakmai közintézmény a környezetre is ható geofizikai eszközök használatát a 3.1.3.8. pontban foglaltak betartásával végzi.

3.1.3.6. Nem szükséges a természetvédelmi hatóság gyűjtésre vonatkozó engedélyének beszerzése, amennyiben az 1. § 9. pontjában meghatározott szakmai közintézmény a felszíni csekély mértékben, egyszer kézi eszközzel megbontó módon, oktatási demonstráció, az 1. § 8. pontjában meghatározott próbagyűjtés céljából vagy annak részeként, a 3.1.3.8. pontban foglaltak betartásával végez tevékenységet.

3.1.3.7. Nem szükséges a természetvédelmi hatóság gyűjtésre vonatkozó engedélyének beszerzése, amennyiben az 1. § 9. pontjában meghatározott szakmai közintézmény vagy magánszemély a felszín megbontása nélkül történő, az 1. § 5. pontja szerinti gyűjtést, továbbá kipergett, törmelékbe került kőzetdarabok 1. § 7. pontja szerinti összeszedését a 3.1.3.8. pontban foglaltak betartásával végzi.

3.1.3.8. A 3.1.3.5., 3.1.3.6. és 3.1.3.7. pont szerinti tevékenység megkezdése előtt egyeztetni kell az igazgatósággal. Az egyeztetés során az igazgatóság tájékoztatást ad az adott területekre vonatkozó aktuális természetvédelmi célú korlátozásokról.

3.1.3.9. A kutatás, próbagyűjtés publikált vagy adattárban elhelyezett eredményeit az azt végzőnek az igazgatóság és az e rendelet 1. és 2. mellékletében meghatározott területek

nyilvántartását végző állami szerv számára hozzáférhetővé kell tennie, annak elérhetőségéről tájékoztatást kell adnia.

3.1.4. Terület- és földhasználat

3.1.4.1. A területen kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célokkal, a feltárás állapotában és a természeti környezetben a lehető legkisebb változás eléréseével jár, a természeti értékekben, beleértve a növényzetet és az állatvilágot is, jelentős visszafordíthatatlan károsodást nem okozhat.

3.1.4.2. A tevékenység végeztével az azt folytatónak az eredeti, vagy ahhoz hasonló állapotot úgy kell helyreállítania, hogy ne akadályozza az 1. pontban meghatározott célok későbbi megvalósulását.

3.1.4.3. A területen építmény elhelyezése kizárólag a kutatás, megfigyelés, a természetvédelmi célú bemutatás és állagmegóvás érdekében engedélyezhető abban az esetben, ha az építmény a földtani képződmény, alapszelvény és környezete tájképi egységét károsan nem befolyásolja, állapotát nem veszélyezteti.

3.1.4.4. A területen külszíni bányaművelés, anyagnyerés nem folytatható.

3.1.4.5. A területen vadgazdálkodási létesítmény - csapdának, befogónak vagy hordozható leszállványnak a védett természeti értéket érintő vadkár elhárítása céljából történő ideiglenes kihelyezése kivételével - nem helyezhető el és nem üzemeltethető.

3.1.5. Természetvédelmi infrastruktúra

3.1.5.1. A terület határán, a fő megközelítési útvonalak mentén hatósági tájékoztató táblát kell kihelyezni, szükség szerinti mennyiségben. A táblák fenntartásáról gondoskodni kell.

3.1.5.2. Az igazgatóság rendszeresen ellenőrzi a terület és a kiépített műtárgyak, tájékoztató táblák állapotát.

3.1.5.3. Amennyiben a területen a természetvédelmi célú bemutatást szolgáló infrastruktúra kiépítését nem az igazgatóság végzi, a bemutató útvonal nyomvonalát, a természetvédelmi infrastruktúra elemeit és azok elhelyezését, arculatát, valamint a tájékoztató táblák tartalmát (különös tekintettel a helyszínen betartandó látogatási szabályokra) el kell egyeztetni az igazgatósággal.

3.2. Művelési ághoz, vagy földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Erdők kezelése

Közelítés, fadóntás, készletezés csak olyan módon végezhető, hogy az az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósulását ne befolyásolja károsan.

B) Egyes területekre vonatkozó egyedi természetvédelmi kezelési el írások

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság m ködési területén található területekre vonatkozóan:

A növényzet az 1.1. és 1.3. pontban meghatározott természetvédelmi célkit zések érdekében történ eltávolítása csak mechanikus módszerekkel történhet a vegetációs id szakon és a területen fészkel védett, fokozottan védett madárfaj fészkelési id szakán kívül. Amennyiben a növényzet eltávolítását nem az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: ANPI) végzi vagy végezteti el, a tevékenységet a beavatkozás tervezett id pontja el tt legalább 5 nappal be kell jelenteni az ANPI-nak. Az ANPI szükség szerint tájékoztatja a bejelent t a tevékenység elvégzésének természetvédelmi feltételeir l, korlátairól, illetve szükség szerint a Természetvédelmi rszolgálat útján biztosítja a tevékenység helyszíni természetvédelmi szakmai felügyeletét.

A Szögliget, Kett s bánya (Vár-völgyi k fejt k), T-106 földtani alapszelvény - NP részterület speciális természetvédelmi kezelési el írásai:

A falak csak klasszikus gumitalpú cip vel mászhatók, fels vagy alsó biztosításhoz szükséges eszközökön kívül egyéb technikai eszközök nem használhatók a sziklamászáshoz, a technikai mászás tilos. Tilos a területen táborozni, bivakolni és tüzet rakni.

Az Alsótelekesi shominida-lel hely - természeti emlék speciális természetvédelmi kezelési el írásai:

Az Alsótelekesi shominida-lel helyen kutatást:

- a) országos hatáskör szakmai közintézmény
- b) országos hatáskör szakmai közintézmény által megbízott

végezhet.

A területre l el került smaradványok azok jellegére való tekintet nélkül ó csak magyar, országos hatáskör szakmai közgy jteményben helyezhet k el, nem kerülhetnek kereskedelmi forgalomba és az ország területér l csak engedéllyel vihet k ki. A kutatást a lehet ségek szerint az északi területrészen kell megkezdeni. Törekedni kell arra, hogy az smaradvány-lel hely szakszer módon végzett feltárása a lehet leggyorsabb ütemben történjen. A déli területrész speciális kezelési el írásait az északi területrész teljes feltárását követ en kell meghatározni.

Az Erd bényei fás legel földtani képz dmény TT részterület speciális természetvédelmi kezelési el írásai:

- Személyenként, naponta, legfeljebb összesen 2 kg opál nem kereskedelmi célra történ gy jtéséhez nem szükséges a természetvédelmi hatóság engedélye, amennyiben a gy jtést megelőz en legalább 5 nappal megtörténik annak bejelentése az ANPI-nek. Ett l eltér feltételekkel gy jtés csak a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhet . A természetvédelmi hatóság engedélyének beszerzése nem ad felmentést az esetlegesen szükséges egyéb engedélyek beszerzésének kötelezettsége alól.

- Közintézmények oktatási, kutatási, kiállítási célra az el z pontban meghatározott mértéket meghaladó mennyiség anyagot is begy jthetnek a természetvédelmi hatóság engedélyének beszerzése nélkül. Ehhez azonban az el zetes bejelentésen kívül az ANPI utólagos tájékoztatása is szükséges.

A Telkibánya, šperlitfolyásó földtani képz dmény feltárása ó tájvédelmi körzet részterület speciális természetvédelmi kezelési el írásai:

A terület kezelése során els sorban a nem shonos, tájidegen fafajok egyedeinek eltávolítását kell el térbe helyezni, amelyhez mechanikus módszereket kell alkalmazni.